Súd:	Okresný súd Trenčín
Spisová značka:	83C/53/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu:	3124208134
Dátum vydania rozhodnutia:	14. 10. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Libor Kysucký
ECLI:	ECLI:SK:OSTN:2024:3124208134.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudca Mgr. Libor Kysucký v spore žalobcu Slovenská republika – Ministerstvo spravodlivosti SR so sídlom Račianska ul. 71, 813 11 Bratislava, IČO 00 166 073 proti žalovanému A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX/XX, XXX XX D. E. o zaplatenie 6 460 € s príslušenstvom takto

r o z h o d o l :

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 6 460 € do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobca m á proti žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 6 460 € a trov konania. Žalobca tvrdil, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp.zn. 1T/68/2022 bol žalovaný uznaný za vinného zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorého obeťou sa stala F. B., nar. XX.X.XXXX, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou, že súd obeť s nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces, že podľa zákona č. 274/2017 Z.z. sa obeť domáhala poskytnutia finančného odškodnenia za nemajetkovú ujmu, ktorú utrpela v období od septembra 2021 do 21.2.2022 v D. E. v dôsledku násilného trestného činu žalovaného, že rozhodnutím zo dňa 21.8.2023, č. 15165/2023/143 ministerstvo spravodlivosti priznalo obeti odškodnenie v sume 6 460 €, ktorá suma bola dňa 11.9.2023 obeti aj uhradená, že ministerstvo ako správca pohľadávky štátu vyzvalo žalovaného listom zo dňa 1.12.2023, aby uhradil náhradu škody v sume 6 460 € do 30 dní od doručenia výzvy a že v určenej lehote (a ani doposiaľ) nedošlo zo strany žalovaného k uspokojeniu pohľadávky čo i len v časti (č.l. 1).

2. Žalobca ako dôkaz predložil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 1T/68/2022-355, žiadosť o odškodnenie, rozhodnutie o odškodnení, výzvu a detail platby.

3. Žalobca ako prostriedky procesného útoku použil skutkové tvrdenia uvedené v odseku 1 a návrhy na vykonanie dôkazov uvedené v odseku 2.

4. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť a tvrdil, že:
- dňa 8.12.2023 mu bola doručená z MS SR výzva na úhradu sumy 6 460 € ako odškodné, ktoré bolo priznané jeho bývalej manželke F. B.
- v odpovedi na túto výzvu uviedol, že mu nebolo takéto rozhodnutie z MS SR doručené a z uvedeného dôvodu nemal možnosť sa k nemu vyjadriť, prípadne podať voči nemu odvolanie
- po podmienečnom prepustení z VTOS v roku 2023 ho bývalá manželka napriek uloženému zákazu priblíženia sa k nej, neustále opakovane vyhľadávala na záhradke s chatkou, kde býval, pričom došlo aj k viacerým vážnym incidentom z jej strany voči nemu, čo bolo opakovane riešené aj na OO PZ v Považskej Bystrici a následne pred komisiou na Okresnom úrade v Považskej Bystrici

- jeho sused A. G. B., ktorý má v susedstve uvedenej chaty chalupu, bol nútený na F. C. v roku 2023 podať trestné oznámenie na Polícii v D. E.
- F. B. na žalovaného aj na A. B. slovne útočí najmä v listoch, ktoré mu necháva na záhradke, F. B. bola na OÚ v PB uznaná vinnou za spáchanie priestupku proti občianskemu spolunažívaniu v decembri 2023
- A. B., jeho manželka aj syn vypovedali ako svedkovia o incidente zo strany F. B. v lete roku 2023 na polícii
- manželka A. B. dokonca vypovedala v trestnom konaní, ktoré predchádzalo odsúdeniu žalovaného pred vyšetrovateľom v roku 2022 ohľadne jeho vzťahu a okolností spolužitia s bývalou manželkou F. B.
- podstatou trestného oznámenia na F. C., ktoré podal A. B., bolo podozrenie z týrania zo strany bývalej manželky voči žalovanému
- za týranie manželky bol žalovaný odsúdený predovšetkým na základe svojho priznania
- v tom čase požíval alkoholické nápoje, mával tzv. okno a veľa vecí si z incidentov nepamätal, čo skomplikovalo obhajobu, a po porade s prideleným obhajcom sa ku všetkému priznal, aj keď podstatná časť vecí kladených mu za vinu sa nezakladala na pravde
- po návrate z VTOS a absolvovaní liečby už vôbec nepije a na mnoho vecí sa s odstupom času postupne rozpamätáva, a to najmä na incidenty, pri ktorých ho bývalá manželka, keď bol pod vplyvom alkoholu, pri vzájomných hádkach fyzicky napádala a v stave opitosti sa jej často nedokázal ani brániť, nie ešte zavolať na ňu policajtov
- žena, ktorá je dlhodobo týraná zo strany dlhoročného partnera, musí mať prirodzený strach z „násilníka“, zámerne ho nenavštevuje, nevyhľadáva, vyhýba sa akokoľvek jeho prítomnosti
- v tomto prípade však F. B. činila presný opak, zámerne vyhľadávala jeho prítomnosť aj napriek jeho neustálym upozorneniam, že on má súdom uložený zákaz priblíženia sa k nej, vyvolávala pod rôznymi zámienkami provokatívne incidenty formou oplzlého nadávania, urážania ho a podobne, len aby ho vyprovokovala k niečomu, čo by smerovalo k jeho opätovnému uväzneniu
- toto sa však F. B. nepodarilo, a to aj vďaka tomu, že nepije a všetky udalosti, ktoré nastali po jeho podmienečnom prepustení z VTOS, si pamätá a na mnohé z nich existujú aj svedecké výpovede A. B. a jeho rodinných príslušníkov, dokonca aj zvukové záznamy - pri jednom zo spomínaných incidentov na záhradke na neho kričala: „Pôjdzeš do basy Ty hajzeľ, ešte si si to celé neodsedzel“, ďalšie invektívy sú v listoch, ktoré mu vypisuje
- na odškodné, ktoré bolo F. B. vyplatené, nemala mať absolútne morálny ani iný nárok
- uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva, nakoľko bol F. B. vyplatený neoprávnene s prihliadnutím na jeho tvrdenia a tvrdenia svedkov o ich spoločnom spolunažívaní počas trvania manželstva
- je starobný dôchodca, poberá len starobný dôchodok, nevlastní žiaden hnuteľný ani nehnuteľný majetok a je nemajetný
- z dôchodku platí 400 € mesačne nájom v 1-izbovom byte, ktorý si bol nútený prenajať, nakoľko v spomenutej chate sa dá prespávať len v letnom období - nie je tam vybudované kúrenie ani sociálne zariadenie
- v súčasnosti mu zostáva približne 10 € na deň na živobytie, aj keby uznal dlh, nemá ho z čoho zaplatiť (č.l. 25).

5. Žalovaný ako dôkaz predložil odpoveď list z 13.12.2023.

6. Súd považuje za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 1T/68/2022-355 zo dňa 12.7.2022 bol žalovaný uznaný za vinného, že v období od septembra 2021 do 21.2.2022 v D. E., v D. byte č. X na C. C. XXXX/XX, v mieste spoločného trvalého bydliska so svojou manželkou F. B., pod vplyvom alkoholu, najmenej dvakrát do týždňa vulgárne nadával svojej manželke a vulgárnym spôsobom jej vyčítal neveru, pričom na to nemal dôvod, a tiež vulgárne nadával na jej mamu, sestru, ponižoval ju tak, že jej opakovane hovoril, že sa vydala preto, aby obsluhovala manžela, nedovolil jej prepínať televízor, ak mu ihneď na jeho požiadanie nenaložila jedlo, tak sa k nej správal neprimerane agresívne, hádzal po nej rôzne veci ako šálku s kávou, misku, tanierik, prázdnu fľašku od alkoholu, naháňal ju pobyte, kedy sa F. B. zo strachu pred ním schovávala a zatvárala do skrine v chodbe bytu, do spálne, do kúpeľne alebo ušla do sušiarne bytovky v suteréne, kde čakala pokiaľ jej manžel nezaspal, naposledy dňa 21.2.2022 medzi 16:00 hod. a 16:30 hod., keď sa obvinený A. B. vrátil z pivnice, kde požíval alkohol, do bytu, bezdôvodne na svoju manželku vulgárne vykrikoval, keď mu povedala, aby bol ticho, stále jej vulgárne nadával a hodil po nej malú porcelánovú misku zo stola, ktorou ju ale netrafil a len sa obtrela o jej ruku a rozbila sa o stenu, keď začala jeho manželka zametať črepy a povedala mu, aby ju neurážal, že zavolá políciu, opäť jej vulgárne nadával a vyhrážal sa, že ju zabije, hovoril, že nič iné nevie, len volať políciu, keď uvidel, že má v ruke telefón, rozbehol sa za ňou a naháňal ju po

byte, pričom v zúrivosti zhodil všetko jedlo nachystané na varenie z kuchynskej linky, následne sa F. B. podarilo ujsť do kúpeľne, kde sa zamkla, potom obvinený A. B. svoj hnev obrátil na ich syna A. B. G., za ktorým išiel do jeho izby a nadával mu, keď to počula F. B., vyšla z kúpeľne a kričala na obvineného, nech ich syna nechá na pokoji, po čom na ňu obvinený A. B. fyzicky zaútočil tak, že ju kopol do ľavého stehna, následne opäť ušla do kúpeľne, kde sa zamkla a zavolala políciu a keď synovi A. kričala, že príde polícia, obvinený A. B. ušiel z bytu preč, čím týmto svojím konaním spôsobil svojej manželke F. B. pocity preťaženia z dlhodobého stresu a vyčerpanie jej psychických obrán, rozlady v prežívaní so psychosomatickou odozvou prejavujúcou sa poruchami spánku a depresívnou symptomatikou ľahkého stupňa, čím spáchal zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 2 roky (č.l. 6).
Súd považuje za preukázané, že F. B. dňa 27.4.2023 požiadala Ministerstvo spravodlivosti SR o odškodnenie obete násilného trestného činu s tým, že odškodnenie odvodzovala z rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 1T/68/2022-355 zo dňa 12.7.2022 (č.l. 9).
Súd považuje za preukázané aj to, že Ministerstvo spravodlivosti SR rozhodnutím č. 15165/2023/143 z 21.8.2023 priznalo F. B. odškodnenie v sume 6 460 € (č.l. 4).
Súd považuje za preukázané aj to, že MS SR dňa 11.9.2023 vyplatilo F. B. sumu 6 460 € (č.l. 17).
Súd považuje za preukázané aj to, že Ministerstvo spravodlivosti SR dňa 1.12.2023 vyzvalo žalovaného z dôvodu jeho právoplatného odsúdenia rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 1T/68/2022-355 zo dňa 12.7.2022 za trestný čin voči F. B. na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá jej bola vyplatená vo výške 6 460 € (č.l. 16). Z doručenky k tejto výzve vyplýva, že výzva bola žalovanému doručená dňa 8.12.2023 (č.l. 16pv).
Súd považuje za preukázané aj to, že žalovaný dňa 13.12.2023 požiadal MS SR o odpustenie sumy 6 460 €, poprípade o možnosť splácať dlh formou splátkového kalendára (č.l. 28).
7. Súd vykonal dôkazy uvedené v odseku 2 a 5 z týchto dôkazov aj vychádzal. Súd listinným dôkazom uveril, pretože v konaní nebola spochybnená ich pravdivosť a pravosť.
8. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Podľa § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.
Podľa § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov pri trestnom čine obchodovania s ľuďmi, trestnom čine znásilnenia, trestnom čine sexuálneho násilia, trestnom čine sexuálneho zneužívania, trestnom čine týrania blízkej osoby a zverenej osoby alebo trestnom čine nedobrovoľného zmiznutia má obeť násilného trestného činu nárok aj na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške desaťnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu.
Podľa § 21 ods. 1 zákona č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov poskytnutím odškodnenia obeti násilného trestného činu podľa tohto zákona prechádza nárok obete násilného trestného činu na náhradu škody alebo nemajetkovej ujmy voči páchateľovi na štát, a to v rozsahu poskytnutého odškodnenia.

9. Z § 11 Občianskeho zákonníka vyplýva, že každá fyzická osoba má právo na ochranu osobnosti. Toto právo na ochranu osobnosti pritom zahŕňa okrem iného aj právo na ochranu nielen telesnej, ale aj duševnej integrity.
Pod „telesnou integritou“ treba pritom rozumieť právo osoby, aby bola chránená pred násilným napadnutím; pod „duševnou integritou“ zasa treba rozumieť právo osoby na ochranu pred urážaním, obťažovaním, prenasledovaním, zastrašovaním a pod..
Z § 13 Občianskeho zákonníka ďalej vyplýva, že ak niekto zvlášť intenzívne zasiahol či už do telesnej alebo duševnej integrity inej osoby, táto osoba má dokonca právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

10. Súdna prax pritom dospela k záveru, že základnými predpokladmi vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sú:
a) objektívny zásah do práva na ochranu osobnosti

b) vznik závažnej ujmy
c) príčinná súvislosť medzi zásahom a ujmou.

11. Pokiaľ ide o predpoklad uvedený v písmene a) odseku 10, tento je splnený. Z rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 1T/68/2022-355 totiž vyplýva, že žalovaný v období od septembra 2021 do 21.2.2022:
- najmenej dvakrát týždenne vulgárne nadával svojej manželke F. B.
- vulgárne nadával na matku a sestru svojej manželky F. B.
- hovoril jej, že sa vydala preto, aby ho obsluhovala
- hodil do nej šálku, misku, tanierik a prázdnu fľašu
- naháňal ju
- vyhrážal sa, že ju zabije
- hovoril jej, že nič nevie a
- kopol ju do ľavého stehna.
Pokiaľ žalovaný v priebehu tohto konania spochybňoval pravdivosť výroku rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 1T/68/2022-355 s tým, že v skutočnosti týraný bol on, treba uviesť, že keďže civilný súd je podľa § 193 C.s.p. viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, a o tom, kto ho spáchal, v tomto konaní nebolo možné, aby súd neuveril tomu, čo je uvedené vo výroku rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 1T/68/2022-355.

12. Pokiaľ ide o predpoklady uvedené v písmene b) a) odseku 10, aj tieto sú splnené. Z rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 1T/68/2022-355 totiž vyplýva aj to, že horeuvedené konanie žalovaného vyvolávalo u F. B. duševné útrapy (vulgárne nadávky a obvinenia z nevery totiž nepochybne ich adresáta psychicky zraňujú) a strach, že žalovaný jej nielen ublíži (hodená šálka či fľaša nepochybne môže spôsobiť vážne zranenie), ale že ju dokonca zabije (naháňanie F. B. v spojení s hrozbami zabitia bolo nepochybne spôsobilé vyvolať u nej obavy o jej zdravie a život).
V tomto smere sa žiada uviesť aj to, že v rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 1T/68/2022-355 je dokonca výslovne uvedené, že žalovaný svojím konaním spôsobil svojej manželke pocity preťaženia z dlhodobého stresu, vyčerpanie jej psychických obrán, rozlady v prežívaní, poruchy spánku a depresiu.

13. Pretože bolo preukázané, že sú kumulatívne splnené všetky predpoklady vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, súd dospel k záveru, že F. B. mala nárok na to, aby jej žalovaný zaplatil sumu 6 640 €. Pokiaľ ide o výšku tejto sumy, táto je podľa názoru primeraná tomu, že horeuvedené týranie trvalo minimálne 5 mesiacov, že žalovaný F. B. nielenže kopol do stehna, ale že žalovaný sa jej dokonca vyhrážal smrťou, a tiež tomu, že tým, kto F. B. týral, nebol žiadny cudzí človek, ale jej manžel (t.j. osoba, od ktorej by F. B. mohla oprávnene očakávať pomoc a ochranu).
V súvislosti s výšku peňažnej náhrady za horeuvedenú nemajetkovú ujmu sa žiada poukázať aj na to, že jej minimálnu výšku stanovil zákonodarca - a to v § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z.z.
Pretože však horeuvedené odškodnenie už bolo F. B. poskytnuté – a to štátom, nárok F. B. prešiel na štát a žalovaný bol už povinný sumu 6 640 € zaplatiť štátu. Pretože však žalovaný túto sumu štátu nezaplatil, súd ho zaviazal na jej zaplatenie.

14. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobcovi ako strane s plným úspechom priznal náhradu trov konania v rozsahu 100% trov potrebných na účelné uplatňovanie práva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Trenčín v dvoch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní treba uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcej vete, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.